

Kedves Olvasó!

Bár az orosházi városi könyvtár története immár hetvenkét esztendőt ölel át, bármily furcsa is, a könyvtár történetét feldolgozó önálló kiadvány egészen mostanáig nem jelent meg. Szándék többször is volt a megírására, próbálkozások, kisebb-nagyobb dolgozatok, újságcikkek születtek is a témában, azonban ezek vagy csak nagyon kis körben, vagy egyáltalán nem jelentek meg. Természetesen szó sincs arról, hogy ezek a munkák fölöslegesek lettek volna, – hogy mást ne mondjunk, a most elkészült kiadvány esetében is pótolhatatlan forrásoknak bizonyultak – ugyanakkor a szélesebb nyilvánossághoz nem jutottak el. A most megjelenő könyvtárismertetőnk célja az, hogy minél többen megismerjék egyrészt a könyvtár történetét, másrészt a könyvtár jelenlegi szolgáltatásait.

A kiadvány megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap támogatta, amit ezúton is köszönünk. A pályázat behatárolta a lehetőségeinket, így fontos megjegyeznünk, hogy nem törekedtünk, mert terjedelmi okokból nem is törekedhettünk a teljességre. Hosszú listát írhatnánk itt arról, hogy milyen fontos események, pályázatok, évszámok, személyek maradtak ki, vagy jelennek meg csak említés szintjén, de nem is kezdünk bele. Örülünk annak, ami belefért, és bízunk benne, hogy belátható időn belül egy még teljesebb, még bővebb kiadványt készíthetünk majd.

A szöveget igyekeztünk korabeli és friss fotókkal egyaránt illusztrálni. Ezek mellett szinte minden oldalon megjelenik egy-egy olvasói idézet is. Ezeket a véleményeket a "Könyvtárhasználat a veszélyhelyzeti időszakban" című, 2021 tavaszán összeállított kérdőívünk beérkezett válaszaiból gyűjtöttük össze. Önök írták rólunk, és ezt mi hálásan köszönjük! A felmérés eredményeiről honlapunkon tájékozódhatnak.

A kiadvány utolsó részében a könyvtár jelenlegi szolgáltatásait igyekeztünk bemutatni. Itt is meg kell jegyeznünk, hogy a legfrissebb információkért érdemes felkeresni honlapunkat, illetve követni a könyvtárunkat a különböző közösségi oldalakon.

Végezetül szeretném megköszönni Törköly Józsefnek a könyvtártörténet felkutatását és megírását, valamint Varju Jánosnak a tördelést és a grafikai munkákat. Büszkéek vagyunk, hogy a könyvtár munkatársai ilyen színvonalas kiadványt képesek előállítani.

A kedves olvasónak jó olvasást kívánunk!

Buzai Csaba
könyvtárigazgató

OLVASÓNK ÍRTA

Köszönet, mert a korlátozások idején is
folytatni tudtam a kutatásomat.

A JUSTH ZSIGMOND VÁROSI KÖNYVTÁR RÖVID TÖRTÉNETE

A Justh Zsigmond Városi Könyvtár 2019-ben ünnepelte megalapításának 70. évfordulóját. Az intézmény története azonban - az előzményeket, s a fennmaradt források által közölt adatokat tekintve - korábbi időszakra nyúlik vissza. A 70 év rövid krónikáját ezért 1867-tel indítjuk, ekkor alakult meg az orosházi Polgári Olvasókör, amelynek könyvállománya és könyvtára részben alapul szolgált a későbbi intézmények működéséhez.

1. Előzmények – Az orosházi Polgári Olvasókör könyvtára (1867–1949)

Az orosházi Polgári Olvasókör 1867-ben alakult meg 149 taggal. A kör fennállása alatt Orosháza szellemi, társadalmi és gazdasági életének egyik meghatározó társadalmi egyesülete volt. Tagságának döntő részét a polgár nevet ekkoriban a kor terminológiájából adódóan előszeretettel használó birtokos parasztság adta, de iparosok és tisztviselők is tagjai voltak.

A jelentős társadalmi kapcsolatokkal és közéleti tevékenységgel rendelkező olvasókör tagjainak művelődési lehetőségét - Győry Vilmos, majd Veres József evangélikus lelkészek előadásai, felolvasásai mellett - alapvetően az egyesület könyvtára jelentette. Az első köteteket Vangyel Szilárd adományozta a könyvtárnak, de jelentős mennyiségű kiadvány került a bibliotékába az egyesület első báljának tiszta jövedelméből vásárolt kötetekkel is. Az első beszerzések valószínűleg a kor értékebb irodalmából származhattak, mert a könyvek kiválasztását a kör Győry Vilmos evangélikus lelkészre bízta.

Az egyesület már megalakulásakor több hírlapra előfizetett. A tagok felajánlásai által olvasható volt a Hon, a Vasárnapi Újság, a Hazánk és a Külföld, a Magyarország és a Nagyvilág, a Politikai Hetilap, a Pesti Napló, a Bolond Miska és a Pester Lloyd is. Az induló kör első könyvtárosa Ritter János volt.

OLVASÓNK ÍRTA

Én most iratkoztam be, mert most volt szükségem a könyvtárra - és itt voltak, elérhetőek voltak, amikor kellettek! És ez milyen jó! <3

A későbbi évtizedekben a könyvtár állományát az általában évente megrendezett farsangi bálak jövedelméből gyarapították. 1885-ben a folyamatosan növekvő állomány elhelyezéséhez már újabb könyvszekrényt kellett beszerezni. A gyűjtemény ekkor is gyarapodott magánosok felajánlásai által, ugyanakkor több mint 70 kötettel gazdagodott az állomány 1886-ban is, amikor az orosházi Társas Egylet adományozott könyveket az egyletnek.

Az 1890-es évek végén a kör felkérésére Gubicza Sándor készített díszes faragványokkal ékesített kiváló könyvszekrényeket, melyek párkányain a magyar irodalom nagy alakjainak mellszobrai álltak. E szobrok egyes darabjai ma is megtalálhatók a Justh Zsigmond Városi Könyvtárban.

1917-ben - a kör fennállásának 50. évfordulóján - a könyvtárnak 1531 kötete volt. Egy évvel korábban 1916-ban a tagok 2834 kötetet kölcsönöztek. A világban történt eseményekről ekkor az alábbi 21 lapból tájékozódhatott a kör tagsága: Pesti Hírlap, Magyarország, Budapest, Aradi Függetlenség, Szegedi Napló, Az Est, Békésmegyei Közlöny, Békésmegyei Függetlenség, Magyar Lobogó, Orosházi Újság, Orosházi Friss Újság, Vasárnapi Újság, Ország Világ, Tolnai Világlapja, Bolond Istók, Mátyás Diák, Üstökös, Vállalkozók Lapja, Gazdasági Lapok, Borászati Lapok, Magyar Ipar.

1917-ig az egyesületben az alábbi személyek voltak hosszabb ideig könyvtárosok: Pusztai Lajos (1871-74; 1880; 1891-1898), Szemenyei Pál (1875-1880), Szabó György (1884-1890), Vági János (1907-1912), Baranyai György (1913-1917). Az 1930-as, 1940-es években többek között Benkő András, Győri Dani Béla, Vranka Béla, Soós Pál, Pinkóczi Endre, Jankó Imre gondozták a Polgári Olvasókör könyvtárát.

Hosszabb ideig szüneteltettem a könyvtári tagságomat, részben, mert elköltöztem. De a vírushelyzetben szükségem volt a szakdolgozatomhoz irodalomra, és nagyon jól jött, hogy itthon voltam, és sikerült hozzájutnom ezekhez. Könyveket, folyóiratcikkeket kaptam, és online elérhető anyagokat, személyesen és emailben is fordulhattam a könyvtárhoz. Úgy gondolom, nem csak nekem, de másoknak is örömet okozott, hogy a könyvtárosok megoldották ezt a furcsa helyzetet, és helyén volt a szívük és a tenni akarásuk :)

OLVASÓNK
ÍRTA

2. Kossuth Lajos utca 5. - Az első városi könyvtár (1949–1952)

Orosháza 1946-ban kapott városi rangot, saját fenntartású, önálló városi könyvtárat azonban csak 1949-ben szervezett. A hazai könyvtárügy 1945 utáni első nagyobb megmozdulásaként ekkor alapították meg az első körzeti könyvtárakat is, ennek ellenére az orosházi kimondottan városi, s nem körzeti könyvtárként jött létre.

Az új intézmény alapját a felosztatott orosházi Polgári Olvasókör könyvtárának anyaga képezte. A belügyminiszter az olvasókör teljes vagyonát a Magyar Dolgozók Pártjának juttatta, ennek következtében a könyvtár is a párt tulajdonába került. Az MDP ezek után a könyvanyagot és a könyvtárhelyiséget is átengedte a városnak azzal, hogy az városi könyvtárat hozzon létre.

1949 elején az Orosházi Hírek című lap hasábjain már több olyan cikk is megjelent, amely sürgette a városi könyvtár létrehozását. A Polgári Olvasókör könyvtárának átalakítási és felújítási munkálatait tavasszal meg is kezdték, majd június 12-én Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter nagyszabású kultúrhét keretében át is adta az új könyvtárat. A nagyközönség azonban csak három héttel később, július 3-án vehette birtokba a bibliotékát, mely kezdetben csütörtök és vasárnap délután tartott nyitva.

A Városi Könyvtár megalapításának történetéhez tartozik, hogy - bár magát a könyvtárat már átadták és az olvasóközönség is látogatta - maga a városvezetés csak a július 11-ei közgyűlésén fogadta el azt a határozatot, amelyben kimondta a Városi Könyvtár létrehozását.

Ugyanakkor a július 11-ei közgyűlés arra is rávilágított, hogy a város komoly elhatározással, valóban jó gazdája kívánt lenni az új könyvtárnak, hiszen a folyó évi költségvetésbe pótelőirányzatként 6.000,- Ft-ot (többek között kályha beszerzésére és beállítására 1.200,- Ft, könyvbeszerzésre 3.000,- Ft, könyvvállványra 800,- Ft), az 1950-es költségvetésbe pedig rendkívüli

OLVASÓNK ÍRTA

Sikerült teljes mértékben eltölteni a szabadidőmet olvasással, így nem a fennálló helyzeten töprengtem mint a több hasonló korú ismerősöm. Köszönöm a munkájukat.

kiadásként 13.500,- Ft-ot (könyvbeszerzésre 10.000,- Ft, könyvállványra 3.000,- Ft, villanyberendezés átalakítására 500,- Ft) tervezett be a könyvtár fejlesztésére. A képviselő-testület november 11-i közgyűlésén azonban kiderült, az igényelt összegekből nagyon kevés maradhat meg a költségvetésben, hiszen az 1949-es 6.000,- Ft-os hitelkeretet a belügyminiszter nem engedélyezte, az 1950-es rendkívüli kiadásokból pedig csak 4.500,- Ft-ot hagyott meg a belügyminiszter által kiküldött tárcaközi bizottság.

A november 11-i közgyűlés elfogadta az intézmény szervezeti (a jegyzőkönyvben szervezési) és működési szabályrendeletét is. A szabályzatból kiderül, a Kossuth u. 5. sz. alatt lévő könyvtár állományának magját a Polgári Olvasókör könyvei képezték, ezt egészítette ki az Orosházi Munkáskönyvtár, a volt Szentetornyai Községi Könyvtár és a múzeum könyvtárának anyaga. A könyvtári feladatok ellátására a város egy könyvtárosi állást szervezett, ezt - valószínűleg a könyvtár látogatottsága miatt - 1950-ben már bővíteni kellett. Az ingyenesen használható könyvtárnak csak orosházi lakosok lehettek tagjai, s az olvasók egyszerre két könyvet kölcsönözhetnek kéthetes időtartamra.

3. Előd utca 3. - A ruhagár szomszédságában (1952–1978)

1952-ben - a 2042-13/1952 sz. minisztertanácsi határozat alapján - a körzeti könyvtárak megszüntetésével, illetve átszervezésével megyei és járási könyvtárakat hoztak létre, ezzel a könyvtári szervezetet a közigazgatási rendszerhez igazították. A folyamat részeként Orosházán 1952. október 26-án nyílt meg a Járási Könyvtár, mely anyagát a megszüntetett orosházi Városi Könyvtártól, a Békés Megyei Könyvtártól, a gyomai Körzeti Könyvtártól és a Népkönyvtári Központtól kapta. Az indulásakor 2500 kötettel rendelkező könyvtárat az Előd u. 3. sz. alatt található hatszobás államosított polgári házban helyezték el, ahol - Koszorús Oszkár visszaemlékezése szerint - négy szobát a könyvtár kapott meg. Az új intézmény első vezetője Seszták András lett.

OLVASÓNK
ÍRTA

A tavaszi korlátozás idején írtam a beadandó dolgozatomat, és nem is tudom, mire mentem volna a könyvtárosok nélkül! Könyveket, folyóiratcikkeket kaptam a dolgozatomhoz, miután készen lettem, emailben elküldtem, megszerkesztették, nyomtatták és bespirálozták, ezekkel nagyon sokat segítettek nekem! Csak hálával tudok rájuk gondolni!

A könyvtár az 1950-es években minimális létszámmal, szerény körülmények között a város és a járás könyvtári ellátását is igyekezett biztosítani. Az 1952 augusztusában bevezetett létszámnorma a járási székhelyek könyvtáraiban 2-3 könyvtáros alkalmazását engedélyezte, így az orosházi könyvtárban 1957. december 31-én sem volt több három főállású egy mellékállású és egy társadalmi munkás könyvtárosnál. Seszták András mellett 1953-ban már ott találjuk a könyvtár dolgozói között Mitykó Juditot és Matók Rozáliát (a későbbi Trippe Tibornét), akik évtizedeken át szolgálták Orosháza művelődését könyvtári munkájukkal.

Az évtized végéig a könyvtár a korszak általánosan elfogadott zártpolcos rendszerét alkalmazta, olvasóinak száma így sem volt kevés, hiszen a társadalom művelődési lehetőségei szűk határok között mozogtak. 1952 decemberében 600, 1958-ban 1912 olvasója volt a könyvtárnak. A bibliotékát használók 1952-ben 4500, 1956-ban 7352, 1958-ban 8354 kötet könyvből választhattak. A könyvtár már ebben a korai időszakában is rendelkezett

**OLVASÓNK
ÍRTA**

Gyakran olvasok vagy hallok olyan művekről, amelyeket megvenni nem akarok, ezért kikölcsönzöm. Ez óriási segítség, és ezért örülök, hogy így működik a könyvtár. Gratulálok a könyvtárosok találékonyságához! Nagyon köszönöm, hogy a járvány idején is keményen dolgoznak. További eredményes munkát kívánok!

ifjúsági részleggel és olvasóteremmel. 1958-ban két új helyiséggel bővült a könyvtár, melynek eredményeként 1961-ben bevezették a használók igényeit jobban kielégítő szabadpolcos rendszert.

Az 1950-es évek végéig a járási könyvtárak fontos, a könyvtárosok munkaidejét és energiáját jelentős mértékben felemészítő feladata volt a községek könyvtári ellátása is. A kistelepüléseken működő könyvtárak a járási központok - sok esetben mindössze néhány száz kötettel rendelkező - letéti gyűjteményei voltak, ahol a könyvtárosi teendőket heti néhány órában társadalmi munkás falusi könyvtárosok látták el. A központi könyvtár és a fiókkönyvtári hálózat működtetése mellett részben ezek gondozása is a járási központ munkatársainak feladata volt. Míg 1956-ban 7 fiókkönyvtár és 13 letéti könyvtár tartozott a Járási Könyvtárhoz, 1958-ban 8 fiókkönyvtár és 15 letéti könyvtár. Az 1960-as évek elejére a községekben működő könyvtárak fenntartását átvették a községi tanácsok, szakmai, módszertani támogatásuk azonban továbbra is a járási könyvtárak feladata maradt.

Az 1960-as évtizedre a könyvtár helyzete ellentmondásossá vált. Miközben az épülő Orosháza új, korszerű létesítmények egész sorával gazdagodott, a város könyvtára kinőtte az 1952-ben kapott polgári ház termeit. A sajtóban is többször hangoztatott probléma megoldására azonban sem a fenntartó járási tanács, sem a városi tanács nem sietett megoldást találni. Ráadásul az 1952-ben államosított ingatlan helyzetét 1958-ban felülvizsgálták, s az épületet visszaadták az eredeti tulajdonosának, ami egyúttal azt is jelentette, hogy a könyvtárnak ezután jelképes összegű bérleti díjat kellett fizetnie a használatért. Az albérleti viszony a könyvtár infrastrukturális fejlődését is gátolta, hiszen a magánkézben lévő ingatlanon sem felújítási, sem átalakítási munkálatokat nem lehetett végezni.

Mindezek ellenére a könyvtár ekkor is biztosította olvasói számára korábbi szolgáltatásait, sőt szakmai tevékenységét bizonyos tekintetben némi

OLVASÓNK
ÍRTA

Nyomatatásokat, laminálásokat kértünk, illetve a kisfiam részére kölcsönöztem könyveket, előjegyzéssel is. A könyvtáros kollégák minden alkalommal a maximális kedvességgel és segítőkészséggel intéztek mindent, rugalmasan, gyorsan. Köszönöm szépen, és további kitartást kívánok a könyvtár minden dolgozójának!

megújulás jellemezte. 1963 januárjában érkezett a könyvtárba Koszorús Oszkár, akinek múlhatatlan érdemei voltak abban, hogy az évtized közepén megindult a könyvtár helytörténeti gyűjteményének kialakítása. Sokrétű tevékenységének köszönhetően ekkoriban az éremgyűjtők és a városi irodalmi klub is a könyvtárban tartották hosszabb-rövidebb ideig foglalkozásaikat.

A kedvezőtlen külső körülményekkel szemben, az évtized másik jelentős pozitívumaként, javult a könyvtár munkaerő-ellátottsága. 1962-ben Takács Edit (később Gombkötő Mihályné), 1965-ben pedig Kovács Margit (később Zatykó Sándorné) kezdte meg munkáját a járási könyvtárban. Ők a későbbiekben az ifjúsági részlegben dolgoztak.

A források - a korábbi évekkel ellentétben - az évtized második felében már többször említik az intézmény könyvtárközi kölcsönzési tevékenységét is. A könyvtár 1967-ben 55 esetben kért az állományából hiányzó dokumentumokat olvasóinak, egy esetben egészen nagy távolságból a Berliini Egyetemi Könyvtárból elégítették ki az olvasó kérését.

A könyvtár ebben az időszakban hétköznap este 7 óráig, szombaton este 6 óráig tartott nyitva.

1969-ben az intézmény fenntartását átvette a város, innentől kezdve a könyvtár hivatalos neve Városi-Járási Könyvtár lett.

Az 1970-es évtized a 60-as évek néhány negatív örökségét hozta magával, ugyanakkor a szakma általános fejlődése, valamint a helyi lehetőségek bővülése a könyvtár számára új szerepeket is kínált.

A bibliotéka 1972 végén 39658 leltárba vett egységgel rendelkezett, ez lakosonként 1,1 könyvet jelentett. Ugyanekkor könyvbeszerzésre 50.276,- Ft-ot költött a könyvtár, ezzel egy lakosra 1.60,- Ft beszerzési összeg jutott. A könyvtár korabeli kedvezőtlen helyzetét mutatja, hogy mindkét adat elmaradt a megyei átlagtól.

**OLVASÓNK
ÍRTA**

Gyermekeim rengeteget olvasnak, sokat jelent, hogy számíthatok a könyvtár újdonságaira+ az Olvasháza feladatlapjaira. Nagyon hálás vagyok a gyerekkönyvtár dolgozóinak, hogy egyszerre akár 10-15 könyvet is összeállítottak a 3 gyermekemnek. Úgy gondolom, hogy a könyvtár és a dolgozói segítsége megkönnyítette családom számára ezt az időszakot. Köszönöm!

A működési feltételek az évtized során alapvetően kevésbé javultak. Még 1973-ban is problémát jelentett az albérleti viszony (ebben az évben 33.100,- Ft-ot fizetett ki a fenntartó lakbérként). Miután azonban a tarthatatlan körülményeket 1973 júniusában három közművelődési szakfelügyelő is szóvá tette a könyvtár munkájáról készített felülvizsgálati jelentésében, 1974-ben kifestették a könyvtárat és kijavították a padozatot. Belső átalakításokra, az alapterület növelésére azonban ekkor sem került sor.

Bizonyos mértékű előrelépés történt azonban a személyi feltételek terén. 1971-ben kezdett a könyvtárban dolgozni Bónus István rákóczi telepi fiókkönyvtáros és Vojtek Edit, 1974-ben Fekete Gabriella és Búza Katalin, 1976-ban dr. Hampel Ferencné.

Seszták András 1974-ben bekövetkezett halála után a könyvtár új igazgatója 1975-ben a Heves megyéből hazaköltöző Varga Zoltán lett.

1973-ban a könyvtár bevezette a színcsíkos kölcsönzési rendszert, 1975 végére pedig zenehallgatási lehetőséget teremtett a zenebarátok számára. Az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központjától központi rendelet alapján kapott 15.000,- Ft céltámogatásból hanglemezeket, a fenntartó támogatásával pedig 2 db sztereó lemezjátszót és fejhallgatókat vásároltak. Az így kialakított zenehallgatási lehetőséget a könyvtár olvasótermében helyezték el.

Az évtized második felének könyvtári tevékenységében egyre jelentősebb szerep jutott a rendezvényeknek. 1976-ban Gyopároson általános iskolai tanulók részére megrendezték az első olvasótábort, rendszeressé váltak az író-olvasó találkozók, a mezőgazdasági könyvhónaphoz, az ünnepi könyvhéthez, az őszi megyei könyvhetekhez kapcsolódó események. A gyermekkönyvtárban több alkalommal mesedélutánt, könyvtárlátogatásokat szerveztek.

A Könyvtár, a Könyvtárosok tartották/tartják bennem a lelket,
el sem tudom képzelni mi lenne velem könyvek nélkül.

Olyan gazdagnak érzem magam, amikor könyvek vesznek körül, Karácsonyra is ezek a könyvek jelentették az ajándékot! Egyiknek éppen az volt a címe is, gyönyörű, kézzel készített karácsonyi kártya is volt mellékelve. Könyvekig megkérdeztem. Köszönöm hogy segítenek élni/túlélni!!

OLVASÓNK
ÍRTA

4. Előd utca 15. - A piac szomszédságában (1978–1984)

1978-ban a könyvtárnak - az Előd utcai új lakások építése miatt - költöznie kellett. Városközponti helyzete azonban jelentősen nem változott meg, hiszen mindössze az Előd utca másik végére kellett átköltöznie. Az új helyen a könyvtár alapterülete 280 m²-re nőtt, igaz még ezzel is jelentősen elmaradt a normatívában meghatározott 1890 m²-től. Külön épületben nyert elhelyezést a gyermekkönyvtár, s a tárgyi feltételek javítása céljából 1980-ra egy téli szobát is felépítettek, ahol 1982 februárjában megnyílt a zenei könyvtár.

Az intézmény, gyűjteményének fejlesztése során, ekkor is törekedett a szakmai irányelvekben előírt könyvmennyiség beszerzésére, ehhez azonban rendszeresen túl kellett lépnie tervezett beszerzési keretét. Így 1980-ban például a tervezett 168.000,- Ft helyett ténylegesen 212.628,- Ft-ot költött a könyvtár dokumentumbeszerzésre.

A kedvezőtlen körülmények ellenére a könyvtár történetének ebben az időszakában is kialakult egy olyan kollektíva, amelynek tagjai később - a korábban érkezett munkatársakkal együtt - éveken, évtizedeken át szolgálták magas színvonalú könyvtárosi munkájukkal Orosháza kulturális életét. 1978-ban érkezett a könyvtárba Kiss Márta és Kádár Tünde, 1980-ban Putnoki Edit, 1981-ben Lukovicsné Ramasz Edit, 1982-ben Kiss Tünde, 1983-ban Fazekas Ágnes és Petrovszki Mária.

A személyi feltételek pozitív alakulása előnyösen befolyásolta a könyvtár szellemi légkörét. 1978-ban a "Kell a jó könyv!" országos olvasópályázathoz kapcsolódó, Békéscsabán megrendezett irodalmi vetélkedőn az orosházi csapat (Kiss Márta, Kádár Tünde, Szemenyei Emma) első helyezést ért el.

Az 1980-as években a könyvtár ismét rendezett olvasótáborokat, 1981-ben pedig megalakult - a könyvtár és a Hazafias Népfront városi bizottsága kezdeményezésére - az orosházi művészek és művészetbarátok alkotóköre, amelynek fő szervezője és rendszeres közreműködője a könyvtár igazgatója, Varga Zoltán volt.

OLVASÓNK ÍRTA

A gyerekek nem maradtak olvasnivaló nélkül, tudtuk folytatni a kedvenc sorozataikat az esti olvasásnál.

5. Dózsa György utca 7. - A múzeum szomszédságában (1984–2007)

Jelentős fordulópont volt a könyvtár életében az 1984-es esztendő. Az Előd utcán eltöltött több mint három évtized után az intézmény elköltözött a város szívéből a Dózsa Gy. u. 7. sz. alá, a megszüntetett járási hivatal épületébe. A járások megszűnésével a könyvtár nevéből kikerült a “járási” megnevezés, a hivatalos név ezzel Városi Könyvtárra változott.

Az intézmény a korábbi évtizedek mostoha körülményei után első ízben kapott olyan épületet, amelyben tágas terekkel, kényelmes, kulturált, korszerű környezetben fogadhatta olvasóit. A könyvtár alapterülete jelentős mértékben emelkedett, a korábbinak több mint a duplája, 797 m² lett. Az Előd utcai körülmények után az új környezetben a könyvtár központi egységének gyakorlatilag összes eleme - a szolgáltatások, a feldolgozás, a raktározás épületei - egy pontba került, ezzel megszűnt a korábbi évek széttagolt működése. A könyvtár 1984. június 4-én nyitotta meg kapuit olvasói előtt.

1985 végén a bibliotéka 73351 kötetel rendelkezett, beiratkozott olvasóinak száma 3972 fő volt. 1986-ban a könyvtárban 11 szakalkalmazott dolgozott, 1984-től - Dobsa Péterné személyében - önálló gazdasági ügyintéző segítette az adminisztratív feladatok ellátását.

A felnőtt részlegben leíró betűrendes, szakkatalógus, recenzió és folyóirat katalógus, a gyermekkönyvtárban leíró betűrendes és szakkatalógus segítette a tájékozódást. A felnőtt olvasók számára továbbra is rendszeresen szerveztek irodalmi esteket, a gyermek olvasók számára rendhagyó irodalomórákat, vetélkedőket, fakultatív könyvtárhasználati foglalkozásokat. A zenei könyvtár némi késéssel, ugyanakkor rendkívül korszerű technikai felszereltséggel 1987-ben nyílt meg egy időre. Folyamatos működése 1988 szeptemberétől számítható, ekkor kapta meg a részleg működtetésének feladatát Fazekas Ágnes és Törköly József.

A korlátozások idején rengeteget olvastam/olvasok, és a könyvtár megkönnyítette ezt. A könyveket gyorsan kihozták, az email-re gyorsan választottak. Köszönöm a munkájukat.

OLVASÓNK
ÍRTA

A könyvtár 1986-ban a város területén három, a város külterületén két főkönyvtárat működtetett, feladatai közé tartozott hét községi könyvtár szakmai, módszertani munkájának szervezése és irányítása is.

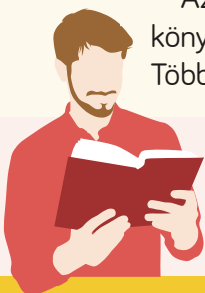
Az 1990-es évtizedben némileg átrendeződött a könyvtári állomány struktúrája, fontos személyi változások történtek, továbbá teret nyert a számítógépes információtechnológia révén a könyvtári digitális információtárolás. Ugyanakkor az infokommunikációs eszközök folyamatos fejlődésével elérhetővé váltak olyan új technológiák, amelyek alkalmazásával a könyvtár új szolgáltatásokat vezethetett be.

A szakszervezeti könyvtár 1992-es megszűnése némileg átrendezte a könyvtár addigi struktúráját. A megszüntetett könyvtár állományát átvette a városi intézmény, helyére pedig átköltözött a Dózsa Gy. utcáról a gyermekkönyvtár. A gyermekrészleg az évtized folyamán a kölcsönzési tevékenység mellett könyvtárbemutató órákat, rendhagyó könyvtári órákat is szervezett, 1996-tól pedig játszóházi foglalkozásokat is tart. Trippe Tiborné nyugdíjba vonulása után 1993-ban Tengerics Éva érkezett a gyermekkönyvtárba.

1994-ben a gyermekkönyvtár elköltözése után a Dózsa Gy. utcán - az idősebb olvasók életkori sajátosságait figyelembe véve - a földszintre költöztették a szépirodalmi állományt, a napilapokat, a magazinokat és az ismeretterjesztő irodalmat. Ekkor helyezték át a földszintre a kölcsönzési pontot is.

A '90-es évtized első felében több jelentős személyi változás is történt. 1992-ben csatlakozott a könyvtár kollektívájához Maczkóné Iványi Katalin, majd 1993-ban Balogh Mihályné. 1994-ben Hotoránné Fekete Gabriella lett az intézmény igazgatója, 1995-ben pedig megkezdte könyvtári munkáját a bibliotéka jelenlegi igazgatója, Buzai Csaba.

Az 1990-es évek második felének egyik legjelentősebb változása a könyvtári munkafolyamatok számítógépes automatizálása volt. Többéves előkészület és felkészülés után - a TextLib integrált könyvtári

OLVASÓNK
ÍRTA

Köszönöm, hogy találtak megoldást arra, hogy ebben az időszakban is legyen lehetőség könyv kölcsönzésére. És azt is köszönöm, hogy mindig kedvesek és segítőkészek!!

rendszer alkalmazásával - 1997-ben megkezdődött a könyvtári dokumentumok bibliográfiai és tartalmat feltáró adatainak számítógépes rögzítése, majd 1998 januárjában elindult a számítógépes kölcsönzés is. A könyvtár első rendszergazdája Lukovics György volt, 1999 óta Derzsi Zoltán látja el az informatikai rendszer működtetésének és karbantartásának feladatát.

1999-ben megnyílt a könyvtár - 2000 márciusában Köz-Pont névre keresztelt - elsősorban internetezési lehetőséget biztosító egysége is, ahol a világháló böngészése mellett irodai szoftverek használatára, szkennelésre, fénymásolásra, nyomtatásra, valamint számítógépes szaklapok kölcsönzésére is lehetőségük nyílt az olvasóknak.

1999 a könyvtár történetében is fontos állomás volt, hiszen az intézmény ebben az esztendőben ünnepelte alapításának 50. évfordulóját. Ez alkalomból október 7-én az őszi nyitott könyvtári héten ünnepélyes keretek között vette fel a Pusztaszentetornyán született író és irodalomszervező Justh Zsigmond nevét. Az eseményen dr. Szabó Ferenc nyugalmazott múzeumigazgató méltatta Justh Zsigmond munkásságát, Bánfi Gábor Justh Zsigmondot ábrázoló bronzból készült domborművét Fetser János polgármester leplezte le.

A 2000-es évek első évtizedére az internet forradalmasította a kommunikációt. A társadalmi dinamikus fejlődése a könyvtárak számára új tapasztalatokat, új kihívásokat hozott. A technikai, társadalmi átalakulásokban történő szerepvállalás mellett azonban ekkor is sajátos szellemi élményt jelentettek a könyvtár - hagyományos szerepéhez közelebb álló - rendezvényei, programjai. Az ebben az időszakban lezajlott események közül csak néhányat említünk meg röviden.

OLVASÓNK
ÍRTA

Nagyon örültem a könyvet házhoz szolgáltatásnak. Számomra nem múlhat el úgy egy hét, hogy ne olvassak. Teljes mértékben segített a könyvtár a feltöltődésben, a pandémia stresszhelyzetének megoldásában.

2001-ben névadójának tiszteletére első alkalommal rendezte meg a könyvtár a Táncsics gimnázium magyar munkaközösségével karöltve a Justh Zsigmond vers- és prózamondó versenyt. A hagyományteremtő szándékkal elindított rendezvényen az évek során középiskolások sora vett részt - sok esetben igen magas színvonalú produkcióval - szerte a megyéből. 2019-ben már a 19. találkozót bonyolította le a könyvtár.

2001-ben a gyermekkönyvtár csatlakozott az Olvasás Éve című országos rendezvénysorozathoz. Az olvasásnépszerűsítő kampány részeként játszoházi foglalkozások keretében a kisebbek megismerhették az írás kialakulását, a kéziratos könyveket, a könyvnyomtatás világát, de szép élményt adott a gyerekeknek a debreceni kirándulás is, ahol megtekintették többek között Kossuth Lajos szobrát és a református nagytemplomot is.

2003 áprilisában a magyar filmművészet egyik meghatározó alakja, Gyarmathy Livia rendező látogatott Orosházára. A könyvtár és a város szervezésében az Apolló moziban pódiumbeszélgetés keretében mutatták be a rendező Táncrend című filmjét. Az Antali Zoltánt és pitvarosi felnőtt tánccsoportját bemutató dokumentumfilm a 34. Magyar Filmszemlén is szép sikerrel szerepelt. A pódiumbeszélgetésen Gyarmathy Livia és Antali Zoltán mellett Bognár Endre operatőr is részt vett.

Országszerte emlékezetes megmozdulás volt 2005-ben A Nagy Könyv programsorozat. A legnépszerűbb regény megválasztása mellett az akció az olvasásnépszerűsítés célját is felvállalta. A 76. Ünnepi Könyvhét megyei rendezvényei is a meghirdetett misszió jegyében zajlottak. Orosházán a könyvtárban az ünnepi esemény alkalmából Grecsó Krisztián íróval találkozhattak az érdeklődők. Az Isten hozott című regény bemutatóján a szerzővel Erdész Ádám történész, a Békés Megyei Levéltár akkori igazgatóhelyettese beszélgetett.

OLVASÓNK ÍRTA

Rendszeresen olvasó család vagyunk, lételemünk, hogy mindig legyen itthon olvasnivaló. Heti 2-4 könyvet minimum "elfogyasztunk" hetente. Mivel TV-t egyáltalán nem nézünk, kijelenthetem, hogy a pandémia idején, az egyetlen szórakozási lehetőségünk az olvasás. Mivel a könyveket nem gyűjtjük, csak olvassuk, a könyvtár nagyban segíti a folyamatos ellátásunkat.

Az évtized első felében az esélyegyenlőség megteremtése jegyében a könyvtár a különböző fogyatékkal élő csoportok számára is kínált, illetve indított szolgáltatásokat. A siketek és nagyothallók számára jelnyelvi tanfolyamokat szerveztek, a vakok és gyengénlátók részére pedig 2002-ben átadták a hangoskönyvtárat.

A 2000-es évek első évtizedében a könyvtár a társadalom egyre szélesebb rétegei számára tette elérhetővé az információs kultúra új technológiáit, miközben saját maga is alkalmazta azokat, sőt segítséget nyújtott azok számára is, akik még nem rendelkeztek a digitális írástudás készségével.

Már 2000-ben helyi közhasznú információkat feldolgozó adatbázis építésébe fogott a könyvtár, de új kezdeményezésként hozzáférhetővé tette a

OLVASÓNK
ÍRTA

Sokat olvasok, most lettem nyugdíjas, így még több időm lett. Ha nem lettek volna a könyvek, amikkel leköthetem magam, sokkal rosszabbul viselném ezt a karantént! Szerencsére a könyvtárosoknak köszönhetően sok jó könyvet olvashatok folyamatosan. Nagyon köszönöm, hogy mindig gondosan válogatnak nekem olvasnivalót, még nem csalódtam, és hálás vagyok, hogy megtalálták a módját annak, hogy a könyvtár megmaradjon nekünk a vírusos időben is!

helyi önkormányzati rendeletek és határozatok anyagait is. 2002-től felnőttek számára a számítógép és az internet használatát elősegítő és népszerűsítő tanfolyamokat szerveztek. Ezeken a képzéseken 2007 tavaszáig 442 fő vett részt. 2004-ben a könyvtár csatlakozott az Informatikai és Hírközlési Minisztérium nyilvános közösségi internet-hozzáférési pontok kialakítását célzó eMagyarország programjához, valamint elkészült a honlap első verziója. 2005-ben nyertes Interreg pályázat keretében több mint 13 millió forint értékben számítógépeket, nyomtatót, digitális kamerát vásárolt az intézmény, és elindult az Orosházi Kistérségi Közhazsnú Adatbázis (OKKA) fejlesztése is.

Hogy az intézmény az új trendek alkalmazásában jó úton halad, két jelentős elismerés is bizonyította. 2003-ban a Kulturális Kapcsolatok Egyesülete által alapított Orosháza Kultúrájáért díjat, míg 2004-ben Orosháza Város Kultúrájáért elismerést vehetett át a könyvtár kollektívája. 2006-ban - a Petőfi Művelődési Központ felújítását követően - jelenlegi helyére költözött a gyermekkönyvtár, és - Kiss Márta gyermekkönyvtáros illetve Varga Ádám közreműködésével - elkészült folyamatosan frissülő honlapja is.

Magyarország első könyvtári blogjaként ekkor indult el a könyvtár webnaplója is Buzai Csaba és Petrovszki Mária könyvtárosok posztjaival. A közösségi elvre építő, új kommunikációs módszer fontos információs csatorna volt mind az olvasók, mind a szakma felé. Mára ez az oldal tölti be a könyvtár honlapjának szerepét is. Az internetes napló korabeli népszerűségét mutatja, hogy a könyvtár 2007 márciusában már bloggertalálkozót szervezett helyi és környékbeli bloggerek részvételével. A Buzai Csaba által moderált rendezvénynek két fő blogger vendége volt, Németh Béla polgármester és Korbely György újságíró. Ezek után a könyvtár számára is rangos szakmai elismerés volt 2007-ben Buzai Csaba "Az év fiatal könyvtárosa" díja, melyet a könyvtáros blogger a könyvtár blogjára épített pályamunkájával nyert el.

A könyvek, amelyek kölcsönzésében, kiválasztásában évek óta professzionális segítséget kapok a fantasztikus könyvtárosaimtól, számomra, ugyanúgy mint a könyvtár, a béke szigetét, a lelki és szellemi feltöltődést jelentik. Nagyon-nagyon sokat jelentett számomra, hogy a drága könyvtárosok megszervezték hogy eljussanak hozzám a könyvek. Nélkülük sokkal nehezebb lett megbirkózni ezzel az emberpróbáló időszakkal. Hálás vagyok a könyvtárosok aki, hogy ezt lehetővé tették számomra. Köszönöm szépen.

OLVASÓNK
ÍRTA

6. Kossuth Lajos utca 3. - Újra a város szívében (2007–2019)

2007 - a szakmai sikereken túl - jelentős változást is hozott a könyvtár életében. A Dózsa Gy. utcán eltöltött 23 év után a bibliotéka elköltözött a Kossuth utcára, a Petőfi Művelődési Központ egy évvel korábban felújított és kibővített épületébe. A könyvtár ezzel ismét frekventált környezetbe került, ahol korszerű szolgáltatások széles választékával várhatta olvasóit. A könyvtár ünnepélyes megnyitására 2007. december 17-én került sor.

2008-ban az orosházi kistérség kistelepülésein élők könyvtári ellátásának fejlesztése céljából a Justh Zsigmond Városi Könyvtár szakmai irányításával létrejött az Orosházi Kistérségi Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (OKKSZR). A programhoz Békéssámson, Csanádapáca, Gerendás, Kardoskút és Pusztaföldvár könyvtárai csatlakoztak. Az együttműködés keretében az ellátórendszer tagjai jelentős forrást fordítottak többek között állománygyarapításra, könyvtári és kommunikációs szolgáltatások igénybevitelére, informatikai és szórakoztató elektronikai eszközök beszerzésére, valamint az internet használatát segítő tanfolyamok szervezésére. Összességében 2008-ban 2.166.664,- Ft, 2009-ben 5.900.000,- Ft normatív támogatás jutott a kistelepülések könyvtárainak fejlesztésére.

2012-ben nyugdíjba vonult Hotoránné Fekete Gabriella igazgató, a könyvtár új vezetője Buzai Csaba lett, helyettese 2015-től Bogdánné Kiss Tünde.

Ebben az időszakban több olyan eseménysorozat is indult - sőt közösségek is szerveződtek -, melyek megvalósítása, illetve ötlete döntően a munkatársak színvonalas szakmai munkájának, alkotó hozzáállásának eredménye volt. Ugyan nem saját ötletből, ám teljes mértékben a könyvtár, illetve főként Buzai Csaba irányításával szervezett - sok esetben országos szinten zajló - programsorozat volt a 2008-ban elindított Veszíts el egy könyvet!

OLVASÓNK
ÍRTA

Sok évig nem kölcsönöztem könyvet, egészségi okokból olvasni sem olvastam sok éve már! Most a folyamatos könyvajánlóval felkeltették az érdeklődésemet és éltem a lehetőséggel! Köszönet az újításokért, segítségért amit a könyvtár dolgozói megtesznek értünk, olvasókért!

olvasásnépszerűsítő játék. Az akció keretében - a könyvelvesztések mellett - több alkalommal jeles vendégek meghívásával olvasásra ösztönző programokat is szervezett a könyvtár. 2010-ben e játék keretében volt vendégünk Kamarás István olvasásszociológus is.

A zenei könyvtár szervezésében 2009-ben indult el a rockvetélkedők, 2015-ben pedig a Zenetörténeti Esték sorozata.

2012-ben a könyvtár és az orosházi Nyugdíjas Pedagógusok Egyesülete hívta életre a Nyugdíjas pedagógusok Justh Zsigmond olvasóköreit. A csoport első vezetője Bozó Klára volt, napjainkban Csányiné Kádár Tünde koordinálja a kör tevékenységét. A közösség tagjai havonta találkoznak a könyvtárban, programjaikon jórészt a magyar és a világirodalom nagy alakjainak munkásságát dolgozzák fel, de előszeretettel foglalkoznak helytörténeti témákkal is.

2012-ben a fiatal korosztály könyvtárba csábítására is kísérletet tett a bibliotéka. A decemberben megalakult Orosházi Moly Galeri tagjai kezdetben havi rendszerességgel találkoztak és beszéltek meg olvasmányélményeiket, kellemes hangulatban és körülmények között.

OLVASÓNK
ÍRTA

Hosszú ideje hiányzik már a könyvespolcok közötti bűvázkodás lehetősége. Mégis örömmel vettem tudomásul, hogy hozzájuthatok kedvenc könyveimhez más módon. Olyan jó érzés, mennyire ismerik az érdeklődési körömet, többször felhívtak telefonon nekem szánt könyvet ajánlva. Hálásan köszönöm kedvességüket.

2014 februárjában a könyvtár újabb kezdeményezéseként megalakult a LélekVitamin Klub Líborné Putnoki Edit vezetésével. A közösség az ötven év feletti korosztály számára kínál tartalmas időtöltést. Havi rendszerességgel találkoznak, beszélgetéseik,

előadásai tematikáját közösen alakítják ki. Programjaik között különösen nagy sikere volt a családfa-kutatási projektnek. A csoport több alkalommal kirándulást is szervezett az ország nevezetes helyszíneire, műemlékeihez.

A MűKedvelő biblioterápiás csoport 2014 őszén indult a könyvtárban. A havi rendszerességgű beszélgetéseken többnyire kortárs magyar novellát dolgoznak fel játékkal kiegészítve. A cél az irodalom érzelmi alapú befogadásával az önismeret fejlesztése, az olvasás népszerűsítése és a közösségteremtés. A foglalkozásokat Petrovszki Mária könyvtáros, fejlesztő biblioterapeuta vezeti.

2013-ban a könyvtár átvette a Károlyi Fülöp Béla által még 2006-ban elindított Gyopárka Tündér mesemondó verseny megrendezésének feladatát. Az óvodásokat és kisiskolásokat megszólító program első eseményeit még az Ifjúsági Magyarságtábor keretei között rendezték. A sorozat az évek során rangos eseménnyé nőtte ki magát, 2013 óta a könyvtár rendezvényei között igen fontos helyet foglal el.

A bibliotéka saját rendezvényei mellett minden esztendőben csatlakozott a magyar kultúra legfontosabb ünnepeinek eseményeihez is. Ezeken a programokon a könyvtár olvasói több esetben neves írókkal és

OLVASÓNK
ÍRTA

Örömmel tölt el, hogy ilyen olvasóközpontú, szeretetteljes a könyvtár teljes személyzete. Eddig bármely keresett könyvet megtaláltam itt, illetve igény szerint előrendelték a kedves könyvtárosok.

költőkkel találkozhattak. Az Országos Könyvtári Napokon 2015-ben Nyáry Krisztián, 2017-ben Berg Judit, a magyar költészet napján 2018-ban Szabó T. Anna, 2019-ben Varró Dániel, az ünnepi könyvhéten 2019-ben Bauer Barbara, a magyar kultúra napján 2020-ban Bán Mór volt a könyvtár vendége.

2016-tól az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozat keretében a könyvtár minden esztendőben veradási lehetőséget biztosít a vért adni szándékozó önzetlen, segítőkész emberek számára. E nemes gesztus lehetőségével az elmúlt években olykor maguk a könyvtárosok is éltek.

Szintén 2016 óta – ugyancsak az Országos Könyvtári Napok sorozat keretein belül – az intézmény minden évben kerékpártúrát szervez Gádorosra névadója, Justh Zsigmond halálának évfordulóján. A kerékpáros megmozdulás alkalmával a résztvevők meglelik a Justh Zsigmond emlékszobát és koszorút helyeznek el az író sírjánál.

Az intézmény, működési feltételeinek, szolgáltatásainak fejlesztése érdekében, ebben az időszakban is több pályázaton részt vett. Bútorok vásárlására, képzések tartására több mint 17 millió forintot, infrastrukturális fejlesztésekre közel 6 millió forintot, szakmai továbbképzésekre és programok szervezésére több mint 8,5 millió forint támogatást nyert az intézmény. 2018-ban Digitális Jólét Program Pont lett a könyvtár, és informatikai eszközökkel is gazdagodott. A „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért” című pályázat keretében pedig közel 15 millió forintos forrást sikerült elnyernie az intézménynek.

OLVASÓNK
ÍRTA

A könyvtárosok és segítők a kedvességükkel és szakmai hozzáértésükkel és barátságos hozzáállásukkal segítettek elviselni azt, hogy elvontunk szigetelve a közösségtől. Mindezt úgy, hogy mindig tudták azt nyújtani, amit el szerettünk volna olvasni. Ezt nagyon szépen köszönöm családom nevében is.

A gyermekkönyvtár, hagyományos kölcsönzési szolgáltatása mellett, ebben az időszakban is hangulatos, élményekkel teli programok sokaságával tette még szebbé a gyerekek mindennapjait. A játszóházak, társasjáték estek mellett 2016-ban elindították a Molnyomozó játék gyermekkönyvtári változatát is. Több pályázaton részt vettek, így 2007-ben

és 2008-ban a roma gyerekek kulturális fejlődését támogató programsorozat során mesefeldolgozó és a hagyományos ünnepekhez kapcsolódó foglalkozásokat tartottak a Csemete Nevelde Klub tagjai számára. 2009-ben pályázaton nyert forrás felhasználásával új, gyermekbarát bútorokat vásároltak. Az így megújult gyermekkönyvtárat Németh Béla polgármester adta át a gyerekeknek. Író-olvasó

találkozókon többször vendégül látták Kiss Ottót és Kovács Attilát (Holden Rose). A gyermekkönyvtárosok magas színvonalú szakmai munkáját 2019 októberében a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Gyermekkönyvtáros Szekciója is elismerte, amikor részükre a legszínvonalasabb, legkreatívabb gyermekkönyvtárnak járó VándorBagoly díjat adományozta.

2018-ban személyi változások is történtek. Nyugdíjba vonult Kiss Márta és Líborné Putnoki Edit, helyükre Hagymásiné Lazanyecz Anikó és Varju János érkezett.

OLVASÓNK ÍRTA

Én kazetta digitalizálás miatt "mentem" a könyvtárba és nagyon sokat jelent, hogy ilyenkor is lehetőségünk nyílik használni efféle könyvtári szolgáltatásokat is.

A Nemzeti Kulturális Alaphoz benyújtott pályázat eredményeként 2018-ban a könyvtár arculata is megújult, illetve egységes formavilágot kapott. A Bogdán Szandra és Hornyák Ádám által tervezett arculatot az Országos Könyvtári Napokon ünnepi keretek között mutatta be a könyvtár.

Az elmúlt időszakban a könyvtár munkatársai számos szakmai elismerést is kaptak: Líborné Putnoki Edit 2017-ben, Csányiné Kádár Tünde 2019-ben, Petrovszki Mária pedig 2020-ban vehette át a településalapítási ünnepségen az Orosháza Községért díjat. Bogdáné Kiss Tünde 2015-ben, Törköly József pedig 2020-ban kapta meg „Az Év Könyvtárosa Békésben” díjat.

A 2019-es esztendő az ünnep jegyében telt: 70 éves lett a könyvtár. Az évfordulóra több akciót és eseményt is szervezett az intézmény. A Múltidéző rovatban 70 év - 70 nap - 70 cikk címmel cikksorozat indult az interneten, az Ezt látta a kameránk sorozatban négy alkalommal a helytörténeti videótár felvételeiből készült összeállítást mutattunk be. A januárban ingyenessé vált könyvtár június 12-én a 90. Ünnepi Könyvhétén felolvasómaratonnal, Molnyomozó játékkal, az ünnepi évre kiírt fotópályázat eredményhirdetésével, tortával és a KLuBB zenekar koncertjével ünnepelte születésnapját.

OLVASÓNK ÍRTA

Mindig gyorsan házhoz szállították a kért könyveket.

Azt pedig már az ünnep megkoronázásának tekinthetjük, hogy a könyvtár novemberben értesítést kapott a Kultúráért Felelős Államtitkárság Könyvtári és Levéltári Főosztályától a Minősített Könyvtár cím elnyeréséről. A díjat hivatalosan 2020. január 22-én Budapesten az Uránia Filmszínházban vehette át Buzai Csaba könyvtárigazgató és Dávid Zoltán polgármester a Kultúráért Felelős Államtitkárság magyar kultúra napi díszünnepén.

Küldetésnyilatkozat

Az orosházi Justh Zsigmond Városi Könyvtár a művelődés és kikapcsolódás fontos helyszíne, alapintézménye. Megkülönböztetés nélkül, mindenki számára lehetővé tesszük az általunk gyűjtött, megőrzött, feldolgozott és szolgáltatott dokumentumokhoz és az információhoz való szabad hozzáférést. Biztosítjuk az esélyegyenlőséget a társadalomból bármilyen okból kiszoruló, hátrányos helyzetű emberek számára. Támogatjuk az egész életen át tartó tanulást, segítjük a különböző szintű oktatási programokban résztvevők felkészülését. Lehetőséget biztosítunk a szabadidő tartalmas és kreatív eltöltésére, hozzájárulunk a felnőttek és a gyermekek olvasási kultúrájának fejlődéséhez. Könyvtárunk a változatos, színvonalas programok, kisebb csoportfoglalkozások szervezésével a művelődés és kikapcsolódás fontos helyszíne, közösségi tere minden korosztály számára. Gyűjtjük, feldolgozzuk és elérhetővé tesszük a helyi kulturális értékeket, különös tekintettel Orosháza irodalmi életére. Könyvtárunk szakmailag felkészült, széles látókörű, sokoldalú, elhivatott munkatársakkal nyújt segítséget a használóknak.

OLVASÓNK
ÍRTA

Nagyon válogatós vagyok, és nem olvasok sokat (de mindig van egy könyv, amit olvasok), ezért nehezen is választok könyvet. Most tényleg nagyon jó volt, hogy a könyvtáros ajánlott nekem 2-3 könyvet, és azokról mindig tudtam jó könyvet találni. Egy szó mint száz, ritkán járok könyvtárba, de nagyon hiányozna, ha nem lenne, amikor mégis mennék!

Gyermekkönyvtár

„Nagyobb csodát nem tudok elképzelni, mint hogy a fehér papíron a fekete betűk meglevenednek. Megindul a ... képzeletmozi.” (Csukás István)

Nagyon fontos, hogy a gyerekek már egészen kicsi korukban megismerkedjenek a könyvekkel, a könyvtárral. Így válhat belőlük a világra nyitott, gondolkodó felnőtt. Gyermekkönyvtárunkba éppúgy várjuk a könyvekkel még csak ismerkedő apróságokat, mint a mindenre kíváncsi ovisokat, a kezdő olvasókat, a tiniket, az olvasni szeretőket és a még nem szeretőket. A

14+ polcon a már majdnem felnőttek is találnak olvasnivalót. A könyvek között van kicsi, nagy, rövid, hosszú, képes és kép nélküli, színes, zenés, hangos, régi és sok-sok új. Az óvodás és iskolás csoportoknak mozgalmas, interaktív könyvtári foglalkozásokat, rendhagyó órákat tartunk, amiket gyakran kézműves tevékenységgel is kiegészítünk. Aki kedvet érez hozzá, bekapcsolódhat Olvasháza játékokba, és az izgalmas könyvek olvasása mellett kitöltheti a feladatlapokat is. Játsszóházi foglalkozásaink, sokszínű gyermekprogramjaink kikapcsolódást, szórakozást, változatos elfoglaltságot nyújtanak egész évben.

Zenei könyvtár

A zenei könyvtár hagyományos szolgáltatásain túl (CD-k, DVD-k, hangoskönyvek kölcsönzése, helyben használati lehetőség) számos programot szervez. Több évre visszatekintő sorozat a Zenetörténeti Esték, és a Társalgó című sorozat. Emellett a zenei könyvtáros készíti kéthavi rendszerességgel podcastunkat is, ami egy rádióműsorhoz hasonló, az internetről letölthető, vagy ott meghallgatható hanganyag. A podcast segítségével a vak és gyengénlátó

Megváltozott az időbeosztásom, ezért többet tudtam olvasni. Az, hogy nem kellett új köteteket vennem, de mégis akár a legfrissebb megjelenéseket is olvasni tudtam sokat segített mentálisan és természetesen anyagilag is. Jó érzés volt, hogy legalább valami "változatlan" a sok korlátozás között.

olvasóink is friss információkhoz juthatnak a könyvtárunkkal kapcsolatban, mindamellett ezt bárki letöltheti és meghallgathatja kikapcsolódásként is. A zenei könyvtár vállalja házi készítésű videó-, és hangfelvételek digitalizálását, azaz DVD-re, illetve CD-re írását. A zenei könyvtár együttműködési megállapodások alapján rögzíti és archiválja az Orosházi Rock Klub koncertjeit, közreműködik a Vakok és Gyengénlátók Békés Megyei Egyesületének találkozóin, sajtófigyelést végez az Orosházi Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola számára.

Életképek

Nyugdíjas pedagógusok Justh Zsigmond olvasóköre

Az idősebb korosztály tagjai közül sokan vágnak a valódi közösségi életre, ezért is hívtuk életre 2012 őszén az orosházi Nyugdíjas Pedagógusok Egyesületével közösen a Nyugdíjas pedagógusok Justh Zsigmond olvasókörét. A kör tagjai minden hónap második szerdáján találkoznak a könyvtárban, ahol előadásokat hallgathatnak meg, beszélgethetnek friss irodalmi élményeikről, illetve nyelvi és irodalmi játékokat játszhatnak a résztvevők.

LélekVitamin Klub

2014 februárjában hoztuk létre az ötven éven felüliek bevonásával a LélekVitamin Klubot. A csoport minden hónap harmadik szerdáján találkozik a zenei könyvtárban. A foglalkozások témáját a tagok közösen döntik el, komoly témákat dolgoznak fel érdekesen és színesen. A klub tagjai a foglalkozások mellett jártak már közösen többek között Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban, a gyulai Almásy-kastélyban, illetve Szegeden, a Szent-Györgyi Albert Agórában és a lökösházi Bréda kastélyban is.

OLVASÓNK ÍRTA

Egy remek kollektíva, akiknek valóban a kultúra terjesztése a legfontosabb... mindezt maximális emberi hozzáállással végezve...

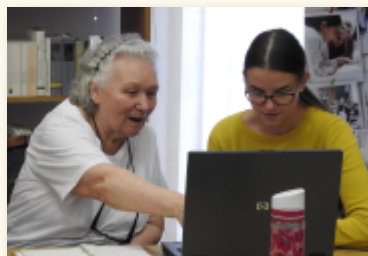

MűKedvelő

A 2014 őszén új szolgáltatási formaként megjelenő, havi rendszerességgel tartott nyitott biblioterápiás foglalkozásunk a MűKedvelő címet viseli: az általában három órára tervezett találkozók rögzített időpontban és helyszínen zajlanak, a gyermekkönyvtárban, minden hónap harmadik szombatján. Az irodalomterápiás foglalkozásokon egy-egy értékes szépirodalmi alkotás (novella, vers) élményszintű feldolgozása történik, kiegészítve a téma feldolgozását segítő játékokkal, és mindezek mellett kiemelt hangsúlyt kap a beszélgetés. A nyitott csoportfoglalkozások célja az olvasás megszerettetésén túl az önismeret-fejlesztés, a különböző kommunikációs képességek, készségek fejlesztése.

Kattints velünk!

Az iskolai közösségi szolgálat, valamint a nyári diákmunka keretében nálunk dolgozó diákok közreműködésével könyvtárunk segítséget nyújt az idősebb korosztály számára a számítógép, a mobiltelefonok és az internet használatának elsajátításában. A diákok – Digitális Jólét Pont szakemberünk segítségével – megmutatják, hogyan kell e-mail címet regisztrálni, szövegszerkesztőben szöveget formázni, fotókat feltölteni a Facebook-ra, beszélgetni a Skype-on keresztül, vagy éppen alkalmazásokat telepíteni a telefonra.

Justh Zsigmond vers- és prózamondó verseny

2001-ben szervezte meg először könyvtárunk az intézmény névadójáról elnevezett Justh Zsigmond vers- és prózamondó versenyt középiskolások számára. A versmondók két kategóriában (9-10. és 11-14. évfolyamosok), két művel nevezhetnek, a versenyt minden évben februárban, Justh Zsigmond születésnapjának környékén szervezzük meg.

Az olvasás eddig is fontos elfoglaltság volt számunkra. Az elmúlt időszakban pedig fokozottan. Édesapám sikeres szemműtétei után fokozatosan újra olvasni tudott. Fontos volt, hogy az unokáim olvasókká váljanak, ebben tudtam segíteni a gyermekkönyvtár ajánlásai segítségével.

OLVASÓNK
ÍRTA

Gyopárka Tündér mesemondó verseny

Az első Gyopárka Tündér mesemondó versenyt az Ifjúsági Magyarságtábor keretein belül szervezte meg Károlyi Fülöp Béla magyartanár, író, költő, gimnáziumi igazgató, Gyopárka Tündér alakjának megálmodója 2006-ban. Az

első verseny még csak egy táborzáró feladat volt a táborozók számára az Orosházához tartozó Cinkuson, majd évről évre mind nagyobb számban jelentkezték mesemondók, szinte évről-évre különböző helyszíneken, így a már említett Cinkus mellett a szintén Orosházához tartozó Gellértegyházán, a Székács József Evangélikus Iskolában, a Petőfi Művelődési Központban, majd 2013-tól a Justh Zsigmond Városi Könyvtárban. A versenyre óvodás és kisiskolás gyerekek jelentkezését várjuk.

Veszíts el egy könyvet!

A játék szabályai röviden: keress a polcodon egy olyan könyvet, amit szívesen ajánlanál másoknak, regisztráld a könyved a játék weboldalán (<https://konyvtarak.hu/veszits-el-egy-konyvet>), ragaszd bele az így kapott elvesztési nyilatkozatot a könyv egyedi azonosítójával, majd veszítsd el a könyved egy nyilvános helyen, ahol sok ember megfordul. A megtaláló később ugyancsak elveszítheti a könyvet, amit valaki más megtalálhat, és azt jelezheti is a neten. A játék évfordulója körül, minden év márciusában könyvelhagyó hétvégét szervezünk.

A könyvtár és dolgozói nekem biztonságos kapcsolatot és kitekintést jelentett a bezártságból. A könyvtár dolgozóinak kedves szavai, odafigyelése, segítőkészsége következtében fontosnak érezhettem magam. Dicséretes, hogy a korlátozások ellenére megadatott a könyvtári szolgáltatások lehetősége, amire a koronát a dolgozók odaadó, lelkiismeretes munkája teszi fel. KÖSZÖNÖM!!!

OLVASÓNK
ÍRTA

A könyvtár szolgáltatásai

Kölcsönzés

70 000 könyv és 150 folyóirat

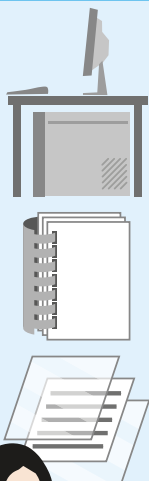
Könyvet Házhoz

Rendezvények

IRODAI SZOLGÁLTATÁSOK

INTERNET
FAX
FÉNYMÁSOLÁS
NYOMTATÁS
SZKENNELÉS
SPIRÁLOZÁS
LAMINÁLÁS
CD ÉS DVD ÍRÁS
DIGITALIZÁLÁS

OLVASÓNK
ÍRTA

Beadandó dolgozathoz is kértem segítséget, rövid határidővel kaptam választ, szakkönyveket, és segítséget abban, hogyan keressek megfelelő anyagot a neten. Minden köszi!

JUSTH ZSIGMOND VÁROSI KÖNYVTÁR

Ahol az olvasó terem(t)

Könyvtárunk jelmondata: Justh Zsigmond Városi Könyvtár – Ahol az olvasó terem(t). A szlogen visszaköszön honlapunkon, levelezésünkben, minden hivatalos dokumentumunkon, és természetesen még ebben a kiadványban is. A szöveg egyrészt nyilvánvalóan utal az olvasóteremre, mint egy nyugalmat, elmélyült munkát, kikapcsolódást biztosító térre, mellyel könnyen beazonosítható a könyvtár. Másrészt utal az olvasóvá nevelés, olvasásfejlesztés könyvtári szerepére, a helyre, ahol valakiből olvasó válik, a helyre, ahol teremnek az olvasók. Harmadrészt pedig – a zárójelbe tett t betű segítségével – utal a könyvtár foglalkoztatótér-, alkotóműhely-jellegű szerepére, arra a nyüzsgő, forgalmas, színes helyre, ahol olykor kézzelfogható tárgyakat, máskor irodalmi, zenei, művészi élményeket, értékeket teremtenek közösen a könyvtár olvasói. A könyvtár egy utánozhatatlan, pótolhatatlan, sokszínű, sokakat megszólító kulturális intézmény, mely számtalan módon segíti egy település mindennapjait. Ezt tapasztaljuk a mindennapokban, és ezt próbáltuk egy rövid, de tartalmas szlogen szintjén is megjeleníteni.

OLVASÓNK ÍRTA

Az olvasás számomra mindig is kikapcsolódást jelent, egy külön világot, köszönöm, hogy a könyvtár, a könyvtárosok rugalmasan rendkívül segítőkészen végzik munkájukat.

Források:

- Kálmán Rezső: Az orosházi Polgári Olvasóköri története : 1867-1917. - Orosháza, Demartsik Ferenc Könyvnyomdája
 - Kiss Jenő: A magyar könyvtárak. [közread.] Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központ. - Bp. : Múzsák, 1988
 - Mitykó Judit (összeáll.): 1000 könyv : az Orosházi Járási-Városi Könyvtár ajánló címjegyzéke. - Orosháza, Járási-Városi Könyvtár, 1968. - [61] p.
 - Tájékoztató Békés megye közművelődési könyvtárainak 1985. évi tevékenységéről. - Békéscsaba : [Békés Megyei Könyvtár], 1986
 - Békés Megyei Hírlap lapszámai
 - Békés Megyei Népujság lapszámai
 - Orosháza és Vidéke lapszámai
 - Orosházi Élet lapszámai
 - Orosházi Hírek lapszámai
 - Orosházi Hírlap lapszámai
 - Gerő Gyula: Visszapillantás az egykori járási könyvtárakra - tárgyilagosan és némi nosztalgiaiával = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2003. március, 29-39. p.
 - Justh Zsigmond Városi Könyvtár, Orosháza, Kossuth u. 3. - Irattári anyagok
 - Magyar Nemzeti Levéltár Békés Megyei Levéltárának vonatkozó iratai
 - <http://archiv.vfmk.hu/vfek/konf/tlkonf.htm> - TextLib konferencia, 1997. november 24-25.;
 - <http://archiv.vfmk.hu/vfek/konf/libor.htm> - Liborné Putnoki Edit előadása - Hozzáférés: 2021. 03. 10.
 - <http://epa.oszk.hu/01300/01367/00036/nagy.html> - Nagy Attila: Háttal a jövőnek - Tennivalók az Olvasás Éve után - Hozzáférés: 2021. 03. 02.
 - https://www.justhvk.hu/blog/wp-content/uploads/2014/08/beszamolo_2014.pdf - Szöveges beszámoló a Justh Zsigmond Városi Könyvtár 2014. évi munkájáról - Készítette: Buzai Csaba könyvtárigazgató - Hozzáférés: 2021. 03. 09.
 - https://www.justhvk.hu/blog/?page_id=9543 - Olvasó Oázis - Tudás és kultúra a könyvtárban - Hozzáférés: 2021. 03. 09.
 - https://www.justhvk.hu/blog/?page_id=9548 - Orosháza - Tótkomlós konzorciuma - Hozzáférés: 2021. 03. 09.
 - https://www.justhvk.hu/blog/?page_id=9446 - Pályázati felhívás - Hozzáférés: 2021. 03. 09.
 - https://www.justhvk.hu/blog/?page_id=15007 - Könyvtár - Ahol az olvasó terem(t)... (EFOP-3.3.2-16-2016-00285) - Hozzáférés: 2021. 03. 09.
 - <https://blog.justhvk.hu/blog/?p=16607> - Minősített Könyvtár címet kapott a könyvtár! - Hozzáférés: 2021. 03. 09.
 - <https://blog.justhvk.hu/blog/?p=16790> - Minősített Könyvtári címet kapott a Justh Zsigmond Városi Könyvtár! - Hozzáférés: 2021. 03. 09.
- Adatközlők: Bogdáné Kiss Tünde, Csányiné Kádár Tünde, Derzsi Zoltán, Hotoránné Fekete Gabriella, Kiss Márta, Koszorús Oszkár, Liborné Putnoki Edit, Maczkóné Iványi Katalin, Petrovszki Mária, Tengerics Éva, Vidáné Fazekas Ágnes, Vojtek Edit

Nyitvatartásunk

	Felnőtt könyvtár	Gyermekkönyvtár
hétfő	10:00 - 18:00	10:00 - 18:00
kedd	10:00 - 18:00	10:00 - 18:00
szerda	10:00 - 18:00	10:00 - 18:00
csütörtök	10:00 - 18:00	10:00 - 18:00
péntek	10:00 - 18:00	10:00 - 18:00
szombat	9:00 - 13:00	9:00 - 13:00

Elérhetőségeink

Címünk: 5900 Orosháza, Kossuth u. 3.

Telefon: Felnőtt könyvtár: +36-68-413-696

Gyermekkönyvtár: +36-68-412-075

Fax: +36-68-413-696

E-mail: konyvtar@justhvk.hu

Honlap: Felnőtt könyvtár: www.justhvk.hu

Gyermekkönyvtár: ohkiskonyvtar.justhvk.hu

/justhvk

<https://www.justhvk.hu>

Impresszum A könyvtártörténetet írta: Törköly József
Tördelés és grafikai munkák: Varju János
Kiadja: Justh Zsigmond Városi Könyvtár, Orosháza
Felelős kiadó: Buzai Csaba
Nyomdai munkák: Bézier Stúdió, Orosháza
Orosháza
2021.

A kiadvány megjelenését a
Nemzeti Kulturális Alap támogatta.